

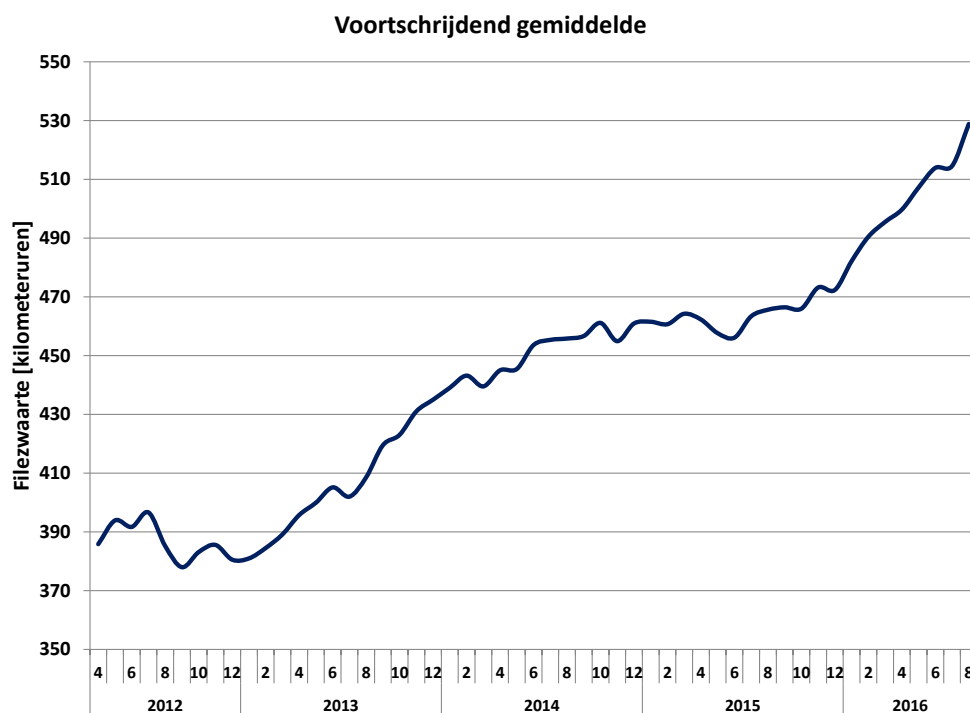
VTM Nieuws: “Steeds meer file op lokale wegen”

Auteur: Sven Maerivoet

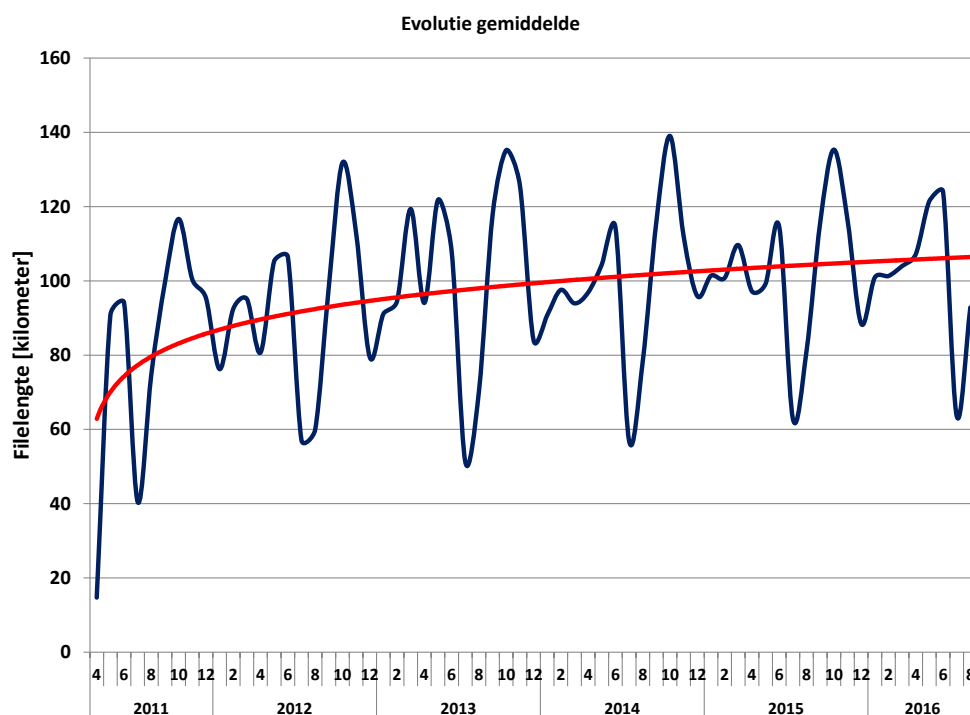
Datum: 30 oktober 2016

De centrale vraag die gesteld wordt, is of in Vlaanderen de files zijn toegenomen.

Kijkende naar de evolutie van de filezwaarte op het autosnelwegennet (dit is de lengte van een file [kilometer] vermenigvuldigd met haar duurtijd [uren]), leiden we uit de gegevens van het Vlaams Verkeerscentrum¹ af dat deze gedurende de laatste 4 jaren sterk is toegenomen:

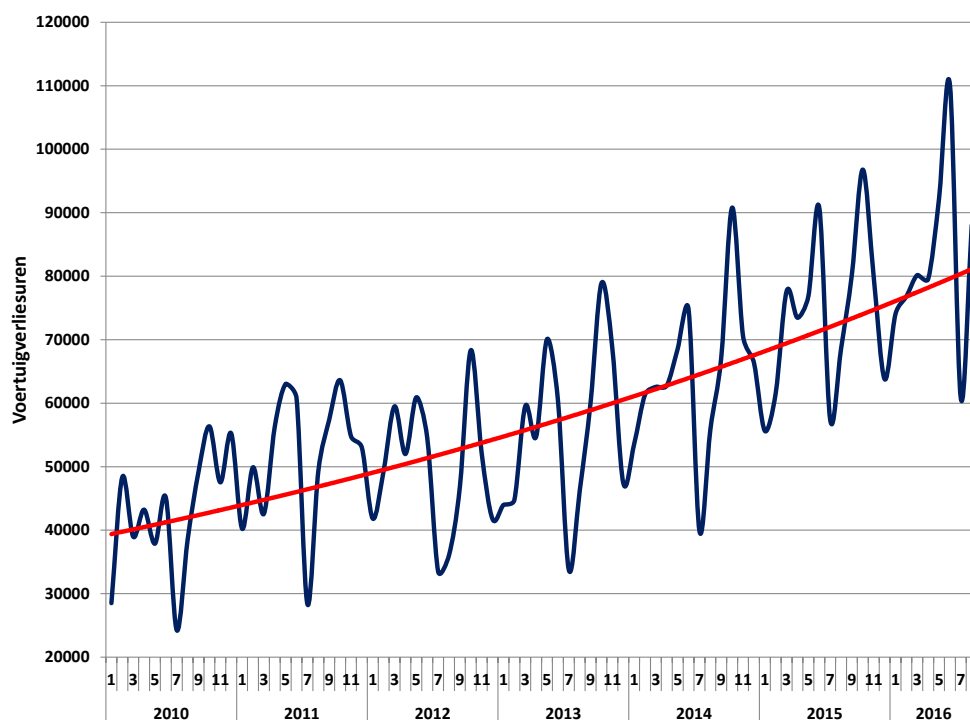

De filelengte [kilometer] daarentegen stabiliseert lichtjes:

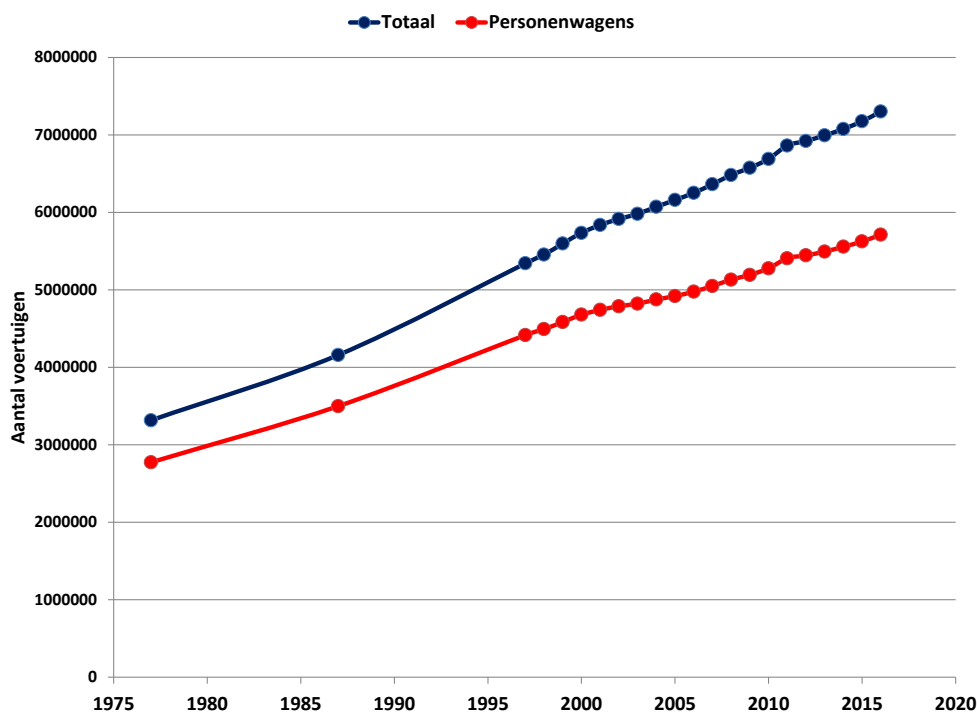

¹ Via hun online portaal: <http://indicatoren.verkeerscentrum.be/vc.indicators.web.gui/indicator/index>

Een van de belangrijkste indicatoren voor fileleed zijn de opgelopen voertuigverliesuren, welke een duidelijke stijgende trend vertonen:

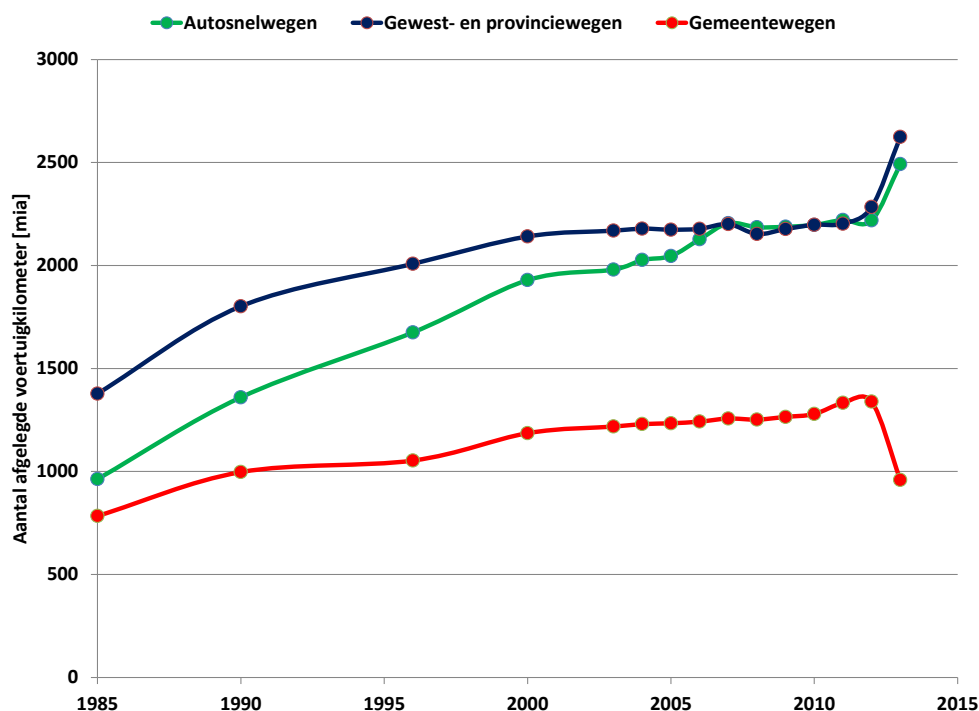

We kunnen deze analyses aanvullen met de gegevens die via de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer verzameld worden. Kijkende naar het aantal voertuigen², dan blijkt dat dit jaar na jaar toeneemt:

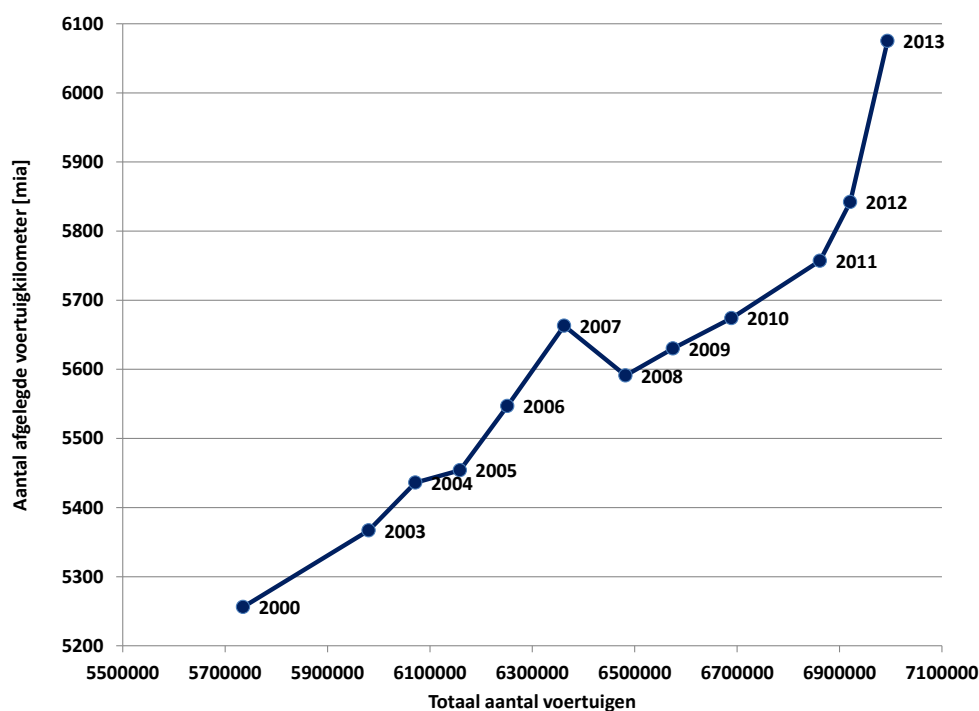

² Bron: http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/verkeer_vervoer/verkeer/voertuigpark/

Eenzelfde tendens zien we ook bij het aantal afgelegde voertuigkilometers³, zoals te zien in volgende grafiek:

We merken dan ook dat er een sterk verband is tussen het aantal voertuigen en het totaal aantal afgelegde kilometers op alle wegennetten samen, zoals te zien in volgende grafiek:

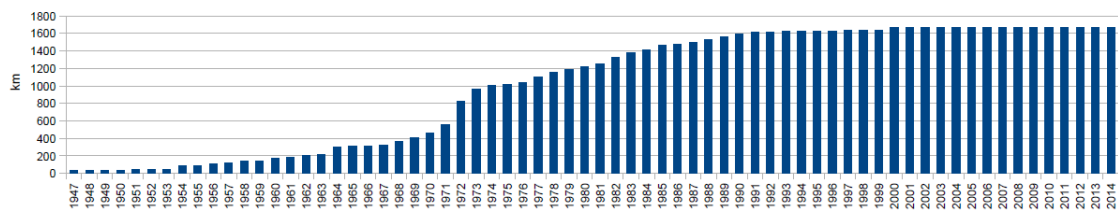

³ Bron: http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/verkeer_vervoer/verkeer/afstand/

In nieuws⁴ van 2014 werd gerapporteerd dat “[...] de stijging van de file niet te wijten is aan een toename van het verkeer. [...] De grootste oorzaak is een toename van het aantal files die ontstaan door ‘binderincidenten’. Een mix van ongevallen, vrachtwagens die hun lading hebben verloren of versperde wegstroken (behalve door wegenwerken).”

Een andere oorzaak voor het hoger aantal files is te vinden in de treinstakingsdagen⁵ in 2015. De structurele files werden daarbij ook vergroot, onder andere door bijvoorbeeld ijzel en sneeuw. De stijging is volgens Touring Mobilis “[...] deels te wijten aan de groei van de bevolking en dus de stijgende vraag naar verplaatsingen met meer voertuigen. [...] en hoe langer hoe meer buitenlanders, zowel trucks als privéwagens.”

Dus enerzijds merken we dat het aantal voertuigen (en afgelegde kilometers) toeneemt, en anderzijds zien we dat de ruwe capaciteit van het wegennet grotendeels onveranderd blijft⁶:

Er zijn grosso modo twee manieren om hier iets aan te veranderen: enerzijds de capaciteit aanpassen, en anderzijds de verkeersvolumes zelf aanpakken. Wat de capaciteit betreft kijken we dan voornamelijk naar intelligente transportsystemen (ITS) om het leed te verlichten. We mogen hier evenwel geen wonderoplossingen van verwachten... Slim verkeersmanagement kan geen grote aanpassingen in het filebeeld gedaan krijgen. Het mag daartegenover ook geen taboe zijn om waar nodig bepaalde infrastructurele knelpunten aan te pakken. Aan de andere kant is er de mogelijkheid om de verkeersvolumes drastisch te herleiden, iets wat met maatregelen zoals bijvoorbeeld een goed en eerlijk uitgewerkte slimme kilometerheffing kan gedaan worden.

Tot slot nog een woordje over een moderne trend, mobiliteitsapps. Deze zijn op zich ook niet zaligmakend: ze zullen de files niet laten verdwijnen. En evenmin zorgen ze er ook voor dat je volledig filevrij naar je bestemming zal rijden. Het is namelijk zo dat files zich enerzijds verplaatsen in de ruimte (met gevolgen op het secundaire wegennet), en anderzijds in de tijd (waarbij de spitsperiodes vroeger beginnen en daarbovenop nog eens langer duren). Mensen gaan dankzij die apps wel veel beter geïnformeerd zijn (ook over de alternatieve mogelijkheden via openbaar vervoer), en kunnen op die manier in de mate van het mogelijke hun verplaatsingspatroon aanpassen, door bijvoorbeeld op andere tijdstippen te gaan rijden.

⁴ Bron: http://www.standaard.be/cnt/dmf20141015_01322835

⁵ Bron: <http://www.knack.be/nieuws/belgie/files-breken-records-in-2015-stijging-neeemt-onrustwekkende-propoorties-aan/article-normal-641893.html>

⁶ Bron: https://www.wegenwiki.nl/images/B_motorway_development.png + FOD Mobiliteit en Vervoer